۸۰۰
۱
۲۱۶
بوستان نا-

بسم الله الرحمن الرحیم

www.Ketab.ir

محسنی، مصطفی، ۱۳۵۵ـ .
ورود اسلام به ایران و شبهات پیش رو / مصطفی محسنی؛ تهیه مرکز ملی پاسخگویی به سؤالات دینی. ـ قم: مؤسسه بوستان کتاب (مرکز چاپ و نشر دفتر تبلیغات اسلامی حوزه علمیه قم)، ۱۳۹۷.
۲۰۸ ص . ـ (مؤسسه بوستان کتاب؛ ۲۶۵۱) (تبلیغ و مبلغ؛ ۱۰۱. تبلیغ و مبلغ؛ ۹۹)
ISBN 978- 964 - 09 - 1960 - 6
فهرست نویسی براساس اطلاعات فیپا.
کتاب‌نامه: ص. [۱۹۷] ـ ۲۰۸؛ همچنین به صورت زیرنویس.
۱. اسلام ـ ایران ـ تاریخ. ۲. اسلام ـ ایران ـ دفاعیه‌ها. ۳. ایران ـ تاریخ ـ پس از اسلام، ۱۲ق ـ . الف. دفتر تبلیغات اسلامی حوزه علمیه قم. مرکز ملی پاسخگویی به سؤالات دینی. ب. دفتر تبلیغات اسلامی حوزه علمیه قم. مؤسسه بوستان کتاب. ج. عنوان.
BP ۱۵/۴ / م۳ و ۴ ۲۹۷ / ۹۱۶۵۵
۱۳۹۷
شماره کتاب‌شناسی ملی: ۵۲۹۶۹۵۶

■ موضوع: تبلیغ و مبلغ: ۹۹ (تبلیغ و مبلغ: ۹۹)
■ گروه مخاطب: ـ تخصصی (طلاب و دانشجویان)

شماره انتشار کتاب (چاپ اول): ۲۶۵۱
مسلسل انتشار (چاپ اول و بازچاپ): ۷۰۸۰

www.Ketab.ir

ورود اسلام به ایران

و شبهات پیش‌رو

مصطفی محسنی

تهیه: مرکز ملی پاسخگویی به سؤالات دینی

www.Ketab.ir

بوستان کتاب

ورود اسلام به ایران و شبهات پیش رو

● **نویسنده:** مصطفی محسنی
● **تهیه:** مرکز ملی پاسخگویی به سؤالات دینی
● **ناشر:** مؤسسه بوستان کتاب
● **لیتوگرافی، چاپ و صحافی:** چاپخانه مؤسسه بوستان کتاب
● **نوبت چاپ:** اول / ۱۳۹۷ ● **شمارگان:** ۸۰۰ ● **بها:** ۲۴۰۰۰ تومان

تمامی حقوق نشر مکتوب و الکترونیک اثر متعلق به مؤسسه بوستان کتاب است

printed in the Islamic Republic of Iran

❖ **دفتر مرکزی:** قم، خ شهدا (صفائیه)، ص پ ۹۱۷ / ۳۷۱۸۵، تلفن: ۷-۳۷۷۴۲۱۵۵ نمابر: ۳۷۷۴۲۱۵۱ تلفن پخش: ۳۷۷۴۳۴۲۶
❖ **فروشگاه مرکزی:** قم، چهارراه شهدا (عرضه ۱۲۰۰۰عنوان کتاب با ۷۰ کاری ۱۷۰ناشر)
❖ **فروشگاه شماره۲:** تهران، خیابان انقلاب، بین وصال و فلسطین، پلاک ۹۵ تلفن: ۶۶۹۶۹۸۷۸
❖ **فروشگاه شماره۳:** مشهد، چهارراه خسروی، مجتمع یاس، جنب دفتر تبلیغات اسلامی شعبه خراسان رضوی، تلفن: ۳۲۲۳۳۶۷۲
❖ **فروشگاه شماره۴:** اصفهان، چهار راه کرمانی، جنب دفتر تبلیغات اسلامی شعبه اصفهان، تلفن: ۳۲۲۲۰۳۷۰
❖ **فروشگاه شماره۵ (رنگین کمان، فروشگاه کودک و نوجوان):** قم، چهارراه شهدا، نبش خیابان ارم، تلفن: ۳۷۷۴۳۱۷۰
اطلاع از تازه های نشر از طریق پیام کوتاه (SMS)، با ارسال شماره همراه خود به ۱۰۰۰۲۱۵۵ و یا از سایت درخواست به:
پست الکترونیک مؤسسه: **E-mail:info@bustaneketab.com**
جدیدترین آثار مؤسسه و آشنایی بیشتر با آن در وب سایت: **www.bustaneketab.com**

با قدردانی از همکارانی که در تولید این اثر نقش داشته‌اند:

● **اعضای شورای بررسی آثار** ● **دبیر شورای کتاب و سرویراستار:** ابوالفضل طریقه‌دار ● **ویراستار:** زهرا صفری
● **اصلاحات حروف‌نگاری:** احمد مؤتمنی ● **نمونه‌خوانی:** سیدعلی‌اصغر هاشمی‌نسب ● **کنترل فنّی صفحه‌آرایی:** سیدرضا موسوی‌منش
● **مدیرگروه هنری:** مسعود نجابتی ● **صفحه آرا و طراح جلد:** محمود هدایی
● **اداره آماده‌سازی:** حمیدرضا تیموری ● **اداره چاپخانه:** مجید مهدوی و سایر همکاران لیتوگرافی، چاپ و صحافی ● **مدیرتولید:** عبدالهادی اشرفی.

رئیس مؤسسه
محمدباقر انصاری

www.ketab.ir

فهرست مطالب

مقدمه ۹
پیش‌گفتار ۱۵
فصل اوّل: ایران دورهٔ ساسانیان ۱۹
نظام طبقاتی ساسانیان ۲۰
ظلم و فساد پادشاهان ۲۱
علل سقوط ساسانیان ۲۳
افول آیین زردشت ۲۵
فصل دوم: مشروعیت فتوحات از دیدگاه اسلام راستین ۳۱
فصل سوم: دلایل رویارویی مسلمانان با ساسانیان ۳۵
اسلام: دینی جهان‌شمول ۳۵
وظیفهٔ رهایی‌بخشی مظلومان ۳۷
سیطرهٔ ساسانیان بر عرب‌ها و نارضایتی آنان ۳۹
نارضایتی عرب‌های در سلطهٔ ساسانیان ۴۱
نتیجه ۴۳
فصل چهارم: نقش ایرانیان در ورود اسلام به ایران ۴۵
نقش مسلمانان ایرانی قبل از فتوحات ۴۶
نقش مسلمانان بحرینی ۴۹
همکاری بعضی از شهروندان ایرانی با مسلمانان ۵۰
اعراب ساکن ایران ۵۰
همکاری ایرانیان و حتی فرماندهان ساسانی ۵۱
عدم تمایل ایرانیان به جنگ با مسلمانان ۵۳
نقش ایرانیان ساکن یمن ۵۴
فصل پنجم: بررسی قهری‌بودن اسلام ایرانیان ۵۷

www.ketab.ir

نظر متفکران و اندیشمندان اسلامی ۶۰
نظر شهیدمطهری ۶۰
نظر علامه جعفری ۶۲
نظر دکتر شریعتی ۶۳
نظر دکتر زرین‌کوب ۶۳
نظر برخی از مستشرقان ۶۴
شواهدی دیگر بر قهری‌نبودن اسلام ایرانیان ۶۶
وجود آتشکده‌ها تا قرن‌ها بعد از ورود اسلام ۶۶
صلح‌نامه‌های مکتوب؛ دلیلی بر عدم اجبار ۶۸
وجود ادیان مختلف در ایران، در قرن سوم به بعد ۶۹
درخواست کمک یزدگرد از شاه چین و جواب وی ۷۰
محاکمه افشین؛ شاهد دیگر بر وجود زردشتیان در ایران ۷۱
فصل ششم: نقش حضرت علی علیه‌السلام در فتوحات ۷۳
مشاورهٔ امام با خلفا ۷۵
چگونگی مشاوره در کتاب‌های تاریخی ۷۵
مشاورهٔ اوّل ۷۵
مشاورهٔ دوم ۷۶
مشاورهٔ سوم ۷۷
گزارش‌های دیگر ۷۸
بررسی گزارش‌ها ۸۰
داستان مشاوره در نهج‌البلاغه ۸۱
نتیجه ۸۳
عدم قبول پیشنهاد فرماندهی سپاه ۸۵
اتهام اظهار شادی از فتح ایران ۸۶
شبههٔ کشتار ایرانیان در زمان خلافت حضرت ۸۷
اتهام کشتار مردم استخر ۸۸
اتهام کشتار مردم نیشابور ۸۹
اتهام کشتار مردم ری ۹۰
اتهام کشتار مردم آذربایجان ۹۲
فصل هفتم: شرکت حسنین علیهماالسلام در فتوحات ۹۵
بررسی و نقد گزارش‌های تاریخی ۹۵
گزارش طبری و نقد آن ۹۵

www.KetabFarsi.com

گزارش بلاذری و نقد آن ۹۷
گزارش مقدسی و نقد آن ۹۸
گزارش ابن‌فقیه و نقد آن ۹۹
گزارش ابن‌اسفندیار و نقد آن ۱۰۰
شواهد دیگر بر عدم حضور حسنین(ع) ۱۰۱
فصل هشتم: نقش اصحاب حضرت علی(ع) در فتوحات ۱۰۳
نقش سلمان در فتوحات ۱۰۶
حکومت مدائن ۱۰۹
تاراج کتاب‌های ایرانیان به دست سلمان ۱۱۳
فصل نهم: اتهام کشتار شهروندان و صدمات واردشده بر تمدن فارسی ۱۱۵
نکات ابتدایی ۱۱۵
نکتهٔ اول: اسلام راستین ۱۱۶
نکتهٔ دوم: گزارش‌های گزینشی و مصادره به مطلوب ۱۱۶
نکته سوم: کتاب‌های معتبر! ۱۱۸
نکتهٔ چهارم: مبالغه در تلفات ۱۲۰
نکتهٔ پنجم: شناسایی گزارش‌های صحیح از ضعیف ۱۲۰
نمونه‌هایی از گزارش‌های جعلی سیف‌بن‌عمر ۱۲۲
نکتهٔ ششم: ضرورت این بحث و دفاع از اسلام نه خلفا ۱۲۵
متن شبههٔ اتهام کشتار، همراه با نقد و بررسی ۱۲۷
جنگ جلولاء ۱۲۷
فتح سیستان ۱۳۱
فتح ری ۱۳۲
فتح الیس ۱۳۴
فتح شوشتر ۱۳۷
فتح سرخس ۱۴۱
فتح نیشابور ۱۴۳
فتح گرگان ۱۴۵
فتح استخر ۱۴۶
فتح رامهرمز ۱۴۸
فتح کرمان ۱۴۹
نتیجه ۱۵۰
کتاب‌سوزی ۱۵۲

www.ketab.ir

گزارش ابن‌خلدون ۱۵۲
نقد گزارش ابن‌خلدون ۱۵۳
مؤیدات معاصران در اثبات این ادعا و نقد آن ۱۵۴
مؤید اوّل: بی‌سوادبودن مردم عرب در جاهلیت ۱۵۴
مؤید دوم: نقل جاحظ در کم‌بودن حقوق معلمان ۱۵۵
مؤید سوم: گزارش ابوریحان دربارهٔ ازبین‌بردن خط خوارزمی در فتوحات ۱۵۵
مؤید چهارم: داستان کتاب‌سوزی عبداللّه‌بن‌طاهر ۱۵۷
مؤید پنجم: منع کتابت حدیث به دستور خلیفهٔ دوم ۱۵۹
مؤید ششم: حدیث «انّ الاسلام یهدم ما قبله» ۱۶۰
مؤید هفتم: داستان کتاب‌سوزی کتاب‌خانهٔ اسکندریه ۱۶۰
فرش پارسیان ۱۶۴
درفش کاویانی ۱۶۶
رونویسی از کتاب‌های ایرانی ۱۶۹
قرآن و منابع ایرانیان ۱۷۰
نهج‌البلاغه و کتاب مینوی خرد ۱۷۳
فصل دهم: جزیه و چرایی تشریع آن ۱۷۷
ادلهٔ جواز اخذ جزیه ۱۷۷
دلیل اوّل: کمک در ادارهٔ حکومت اسلامی ۱۷۷
دلیل دوم: جزیه در مقابل معافیت از جهاد ۱۷۸
جزیه؛ ارفاقی به اهل‌کتاب ۱۷۹
آیا جزیه تحقیر اهل کتاب است؟ ۱۷۹
مقدار جزیه ۱۸۱
فصل یازدهم: دروغ بزرگ؛ نامه‌نگاری جعلی بین عمر و یزدگرد ۱۸۳
متن نامهٔ عمربن‌خطاب به یزدگرد سوم ۱۸۳
پاسخ یزدگرد به عمر ۱۸۴
نقد این مکاتبات ۱۸۶
نقد محتوایی و سندی مکاتبات ۱۸۶
مقایسهٔ مکاتبات با مکالمات ۱۸۹
نتیجه‌گیری ۱۹۳
کتاب‌نامه ۱۹۷
منابع لاتین ۲۰۷

www.ketab.ir

مقدمه

با پیشرفت اسلام در مناطق مختلف دنیا، مخصوصاً اروپا و امریکا، دشمنان اسلام بیش از پیش بر آن شده‌اند تا با تمام توان به مقابله با این دین آسمانی بپردازند. ازاین‌رو در هر کشوری به تناسب فرهنگ و آداب و رسوم آن کشور، شبهاتی مطرح می‌کنند تا اسلام را دینی خشن نشان دهند؛ شاید بتوانند مانع پیشرفت روزافزون این دین مبین شوند. در راستای این اسلام‌ستیزی، در ایران هم ـ علاوه بر شبهات همگانی که در تمام مناطق دنیا مطرح کرده‌اند ـ شبهاتی به تناسب این مرزوبوم ساخته‌اند و بهترین و کارآمدترین اهرمی که برای تحریک احساسات ملت ایران یافته‌اند، طرح وارونهٔ جریان حملهٔ مسلمانان به ایران و فتح آن در صدر اسلام است.

این فتوحات که در زمان خلیفهٔ اوّل شروع شد و در زمان خلیفهٔ دوم به اوج خود رسید و تا دوران خلیفهٔ سوم ادامه داشت، بهانهٔ خوبی برای برانگیختن حسّ وطن‌دوستی ایرانیان شد. برخی با مبالغه‌های افسانه‌گون، تحلیل‌های نادرست و گاه جعلیات، تلاش کرده‌اند چنین القا کنند که عرب‌ها پس از حمله به ایران، تمدن ایران را از بین برده، آن را با خاک یکسان کرده‌اند. البته چون این اهرم برای کوبیدن

www.ketab.ir

اسلام است، همین به‌اصطلاح میهن‌پرستان، متعرض حملهٔ اسکندر و مغول و اخیراً نیز حملهٔ همه‌جانبهٔ غرب بر ضدّ ایران نمی‌شوند؛ که همین شبهه‌افکنی‌ها نیز بخشی از هجوم همه‌جانبهٔ غرب بر ضد ایران است.

نویسنده در این نوشتار بر آن است تا برای رفع این اتهامات، بدون تعصب، شبهات موجود را تحلیل و بررسی کند تا کسانی که به دنبال حقیقتند از اهداف شوم دشمنان آگاه شوند و کسانی که از روی عناد یا جهل، خود را بلندگوی اسلام‌ستیزان کرده‌اند، بدانند که ایران و ایرانی‌جماعت نه از ترس، بلکه با اعتقاد و ایمان، اسلام را دینی متعالی یافته و بدان گردن نهاده‌اند که اگر جز این باشد و سخن به‌اصطلاح میهن‌پرستان در اجباری‌بودن اسلام ایرانیان صحیح باشد، حاصلی جز تحقیر ایران و ایرانی نخواهد بود.

چه اهانتی از این بزرگ‌تر که بگوییم کشوری که ابرقدرت زمان خود بوده و آن را امپراتوری زمان خودش می‌دانسته‌اند، مقهور سپاه عرب و آیین آنان شده و از پیروان دینی که حتی سی‌سال از ظهور دولتشان نمی‌گذشته، چنان شکست خورده، که ۱۴۰۰ سال است نتوانسته سر بلند کند.

چه اهانتی از این بزرگ‌تر که بگوییم ملت متمدن ایران چنان ترسو بوده‌اند که به محض حملهٔ مسلمانان، از دین خود دست برداشته‌اند و به زور، دین مهاجمان را قبول کرده‌اند؛ مگر این‌که بگوییم ایرانی‌ها با انتخاب خود، ساسانی‌ها را کنار زده، با آغوش باز پذیرای اسلام شدند و از دینی که موبدان آن را تحریف کرده بودند و در خدمت شاهان ساسانی بود دست برداشته، دینی را انتخاب کردند که آزادی را برای آنان به ارمغان آورد.

ایرانی‌ها بعد از دیدن انحراف در بین بعضی مسلمانان، در

www.KetabFarsi.com

جست‌وجوی اسلام راستین برآمدند و به آن دست پیدا کردند و در این راه جان‌فشانی‌های زیادی کردند و برای اعتلای اسلام راستین، قدم‌های بزرگی برداشتند، که به هیچ وجه با ترسوبودن آنان در حملهٔ عرب‌ها به ایران سازگار نیست. فتح امپراتوری ایران، آن‌هم به دست مسلمانانی تازه‌به‌دوران‌رسیده، مؤید آن است که اسلام ایرانیان به اجبار نبوده است.

آیا ملت ایران این‌قدر سست و ضعیف بودند که با تهاجم سپاه دشمن حاضر باشند از ترس، از تمام اعتقادات خود دست بردارند؟ اگر اسلام ایرانیان به اجبار بوده، چرا پس از پیروزی ابومسلم خراسانی و فتح عراق و شامات به دست وی، که زمینه برای بازگشت به آیین باستانشان فراهم شد چنین نکردند؟

ایرانیان، اسلام را به اختیار خود پذیرفتند و به همین دلیل پس از آن، هیچ مهاجمی نتوانسته آنان را از این دین منصرف کند؛ همان‌گونه که مذهب تشیّع را نیز به اختیار خود انتخاب کردند و در طول قرون اسلامی با آگاهی از معارف اهل بیت علیهم‌السلام، کم‌کم در گوشه‌وکنار ایران، این مذهب را اختیار کرده، در بیشتر قیام‌ها و جریان‌های تاریخی، به نفع مکتب اهل بیت علیهم‌السلام نقش‌آفرینی کردند.

ایرانیان قبل از حملهٔ مسلمانان، کم وبیش ندای آسمانی اسلام را شنیده بودند و هنگام حملهٔ مسلمانان، از حمایت شاهان خود دست کشیدند تا اسلام پیروز شود.

آن‌ها پس از پیروزی اسلام بر شاهان ایران، ابتدا همان اسلام مهاجمان را قبول کردند، ولی پس از اطلاع از حقانیت اهل بیت علیهم‌السلام به آنان گرایش پیدا کرده، در طول تاریخ حامی آنان شدند و شگفتی‌های بزرگی از خود نشان دادند، تا جایی که گاه افرادی از ارادت ایرانیان به اهل بیت علیهم‌السلام سوءاستفاده کردند، که قیام ابومسلم از آن جمله است.

www.ketab.ir

شاید برخی تصور کنند در این کتاب، از خلفای زمان فتوحات و امرای آنان حمایت شده، ولی چنین نیست. نه تنها طبق عقیدهٔ شیعه، آنان حقّ الهی امیرالمؤمنین علی علیه‌السلام را غصب کردند، بلکه بعضی از امرای آنان جنایت‌کار بوده، و در شهادت منسوبان به اهل‌بیت عصمت و طهارت علیهم‌السلام نقش داشته‌اند. اگر در جایی از این نوشتار جنایت خالدبن‌ولید در فتوحات بررسی می‌گردد و بعضی از نکات آن تضعیف می‌شود، حمایت از خالد نیست، بلکه اشاره به مبالغه‌گویی در داستان خالد و امثال آن است که متأسفانه دست‌مایهٔ دشمنان اسلام شده است.

اگر بخشی از مطالب دربارهٔ کشتار وی در جریان فتوحات رد می‌شود، از باب انکار مبالغه‌گویی است. مثلاً در جنگی که نیروی مسلمانان دوازده‌هزار نفر بوده، نمی‌توان باور کرد که صدهزار نفر از ایرانیان به دست همین دوازده‌هزار نفر قتل عام شده باشند.[1]

هدف ما در این نوشتار آن است که گزارش‌های تاریخی قتل و غارت‌هایی را که بیشتر به افسانه شبیه است بررسی کرده، دروغ بودن آن را آشکار کنیم و نشان دهیم که بسیاری از دلایل مطرح شده، توان اثبات قتل و غارت ادعایی ایرانیان به دست عرب‌ها را ندارد، که دراین‌صورت دیگر این بحث، حربه‌ای برای کوبیدن اسلام در دست دشمنان اسلام نخواهد بود.

از این گذشته، بر فرض اثبات این جنایت‌های ادعایی، همان‌طور که گفته شد، این‌ها نباید به حساب اسلام گذاشته شود، چنان‌که ظلم خسروپرویز و دیگر شاهان ایرانی از گذشته تا به حال، نباید به حساب ایرانی‌ها گذاشته شود.

---

۱. طبری در دو صفحهٔ پیاپی، این دو آمار متناقض را دربارهٔ جنگ جلولاء گزارش کرده است؛ رک: طبری، تاریخ طبری، ج۴، ص۲۴و۲۵.

www.Ketab.ir

امید است پژوهش‌گران با برطرف‌کردن کاستی‌های این نوشتار و عرضهٔ آثار ارزنده، مستند و حقیقی، تصویری واقعی از فتوحات صدر اسلام ارائه دهند و از سوءاستفاده‌های گوناگونی که با اهداف مختلف صورت می‌گیرد، جلوگیری کنند.

در این‌جا لازم می‌دانم از مسئولان مرکز ملی پاسخ‌گویی به سؤالات دینی، رئیس محترم مرکز جناب حجةالاسلام والمسلمین علی مخدوم و حجج اسلام آقایان: اسماعیل روشن‌تن، سیدحسن هاشمی‌جزی، سیدناصر موسوی، حامد قرائتی و مسعود حکیمیان، دکترمحمدجواد اصغری و دکترحسین صادقی که با پی‌گیری‌های مستمر خود در به ثمررسیدن این اثر بنده را یاری کردند سپاس‌گزاری کنم.

هم‌چنین از همکاری علمی دکتر سیدعلی حسینی‌زاده، حجج اسلام آقایان: سیدآیةالله احمدی، احمد فلاح‌زاده و دکتر مرتضی‌کریمی تشکر می‌کنم که اگر زحمات و دقت نظر این عزیزان نبود، تحقق این پژوهش بسیار سخت به نظر می‌رسید.

از مسئولان محترم مؤسسه بوستان کتاب و کارکنان فهیم و کاردان آن هم به صورت ویژه سپاس‌گزارم که در آماده‌سازی و چاپ و نشر این اثر دل‌سوزانه تلاش کردند.

نیز زحمات پدر و مادرم را سپاس می‌گویم که مرا با این راه آشنا کردند و همسر و فرزندم که با بردباری، مشکلات ناشی از نگارش این اثر را تحمل کردند.

مصطفی محسنی
شهریور ۱۳۹۶

www.ketab.ir

پیش‌گفتار

«یَا أَیُّهَا النَّاسُ إِنَّا خَلَقْنَاکُمْ مِنْ ذَکَرٍ وَأُنْثَی وَجَعَلْنَاکُمْ شُعُوبًا وَقَبَائِلَ لِتَعَارَفُوا إِنَّ أَکْرَمَکُمْ عِنْدَ اللَّهِ أَتْقَاکُمْ»؛

ای مردم! ما شما را از مرد و زنی آفریدیم و شما را ملت‌ملت و قبیله‌قبیله گرداندیم تا یکدیگر را بشناسید، درحقیقت ارجمندترین شما نزد خدا، پرهیزکارترین شماست.[1]

انسان امروز دریافته است که رهایی و رهایی‌بخشی در گرو رهاشدن واقعی از قید و بند اسارت‌ها و دل‌بستگی‌های دنیایی است و انسانیت انسان زمانی تحقق می‌یابد که بتواند از مرزهای کرامت و آزادگی خود دفاع کرده، هیچ گامی از آن به عقب ننشیند. این آزادگی، گام‌نهادن در مسیر تکامل حیات مادّی به سوی سعادت واقعی و تعالی الی‌اللّه است.

اسلام به پیروان خود آموخته است که اختلاف رنگ و نژاد و زبان، گرچه آیه‌ای از آیات الهی است؛[2] دلیل برتری نیست و در حقیقت برتری از آنِ پرهیزکاران است. از منظر اسلام، تفاوت‌های قومی و نژادی، مانند تفاوت‌های موجود در طبیعت، جلوهٔ نعمت‌های گوناگون خداوند است و هر بخشی از طبیعت در کنار زیبایی‌هایش، فواید خاصّ خود را دارد.

همین نگرش، به انسان‌ها توصیه می‌شود: «پس چون آنان را برهانید

۱. حجرات، آیهٔ۱۳.
۲. روم، آیهٔ۲۲.

www.ketab.ir

ناگهان در زمین به ناحق سرکشی می‌کنند. ای مردم! سرکشی شما فقط به زیان خود شماست».[1] چه این‌که ظلم، از گناهان بزرگ در نظام الهی است؛ گناهی که جز به رضایت مظلوم و تدارک حقّ ازدست‌رفته‌اش، قابل جبران نیست. در زمانهٔ ما، دین اسلام که از داعیه‌داران مبارزه با ظلم و تعدی است، از سوی بدخواهان، متهم به ستمگری شده و یا عملکرد برخی از گروه‌های التقاطی، به ساحت نورانی‌اش شبهه و خدشه وارد شده است. موضوع ورود اسلام به ایران، از محورهایی است که به صورت مستقیم و غیرمستقیم، مستمسک برخی از این هجوم‌ها قرار گرفته است. درحالی‌که ایرانیان، دارای پیشینهٔ عمیق عقل‌ورزی، فرهنگ و تمدن، با آغوشی باز آموزه‌های اسلام را پذیرفتند و با حمایت صادقانه و عالمانه از اسلام، ثابت کردند که تعالیم اسلام را از منابع اصلی‌اش باز شناخته‌اند، نه از عملکرد دولت‌ها و دولت‌مردان مسلمانان.

در این زمان برخی با برافروختن تعصب عربی و برخی با مظلوم‌نمایی عنصر ایرانی و عرب‌ستیزی، درصدد گسستن پیوند دیرینهٔ اسلام و ایران هستند. غافل از این‌که به گواهی پانزده قرن تاریخ پرفراز و نشیب، تعالیم و تمدن اسلام به مدد عالمان و دانشمندان ایرانی گسترش یافته و ایرانیان به واسطهٔ باورمندی به اسلام، از ظلم و انحطاط دینی و اجتماعی رهایی یافته‌اند. چه این‌که ستارگان علم، ادب و هنر ایران‌زمین، از مشرق عهد اسلامی طلوع کرده‌اند.

مرکز ملی پاسخ‌گویی به سؤالات دینی، وابسته به دفتر تبلیغات اسلامی حوزهٔ علمیهٔ قم، به عنوان گسترده‌ترین مرکز تخصصی پاسخ‌گویی در کشور، افتخار دارد در حوزه‌های مختلف علوم اسلامی، از جمله علوم قرآن، علوم حدیث، مباحث اعتقادی، فلسفه و عرفان، اخلاق، تاریخ اسلام، ادیان و مذاهب، مشاوره و روان‌شناسی و نیز

۱. یونس، آیهٔ ۲۳.

www.KetabFarsi.com

احکام شرعی، پاسخ‌گوی بخشی از این نیاز باشد. این مرکز در کنار پاسخ‌گویی به پرسش‌های دینی به وسیلهٔ تلفن، نامهٔ الکترونیک، پیامک، پایگاه‌های متعدد در فضای مجازی و نیز فعالیت‌های رسانه‌ای و حضوری، در عرصهٔ پاسخ‌گویی، پرداختن به موضوعات مورد ابتلا، در قالب کتاب، جزوه و نرم‌افزار نیز در حال فعالیت است. از جمله موضوعاتی که از دیرباز سؤالات فراوانی را به خود اختصاص داده، سؤالات مربوط به ورود اسلام به ایران است، که به نظر می‌رسد پاسخ‌گویی به آن‌ها در شرایط کنونی جهان اسلام، اهمیتی دوچندان یافته است. مجموعهٔ حاضر که با ادبیات روان و قابل فهم و با تکیه بر منابع تاریخی تدوین شده، تلاش مجدّانه و باارزش فاضل ارجمند جناب حجةالاسلام مصطفی محسنی است که با استفاده از پرسش‌هایی که در مسیرهای مختلف، از مرکز ملی پاسخ‌گویی پرسیده شده، انتظام یافته است.

در این مسیر علاوه بر فعالیت نوآورانهٔ مؤلف ارجمند، از ارزیابی و بازبینی کارشناسان گروه‌های تاریخ اسلام و مباحث اعتقادی مرکز ملی پاسخ‌گویی و نیز جناب حجةالاسلام والمسلمین سیدحسن هاشمی، رئیس گروه پشتیبانی علمی مرکز ملی پاسخ‌گویی، تشکر و قدردانی می‌کنم.

و آخر دعوانا الحمدلله رب‌العالمین
ربیع‌الاول ۱۴۳۸ ه. ق / دی ۱۳۹۵ ه.ش
علی مخدوم
رئیس مرکز ملی پاسخ‌گویی به سؤالات دینی

www.ketab.ir